

kultur

Telefon 61 29 24 80 • post@dolen.no • www.dolen.no

TIPS OSS!

post@dolen.no
Tlf. 61 29 24 80

ÅPNING: Rasmus Stauri, Åsen Flyen, Ole Tvette Muriteigen og fylkeskonservator Kristin Loe Kjelstad åpnet kontaineren som skjuler bygdas historie over 1500 år tilbake i tid. Utstillingen er å besøke på Dale Gudbrand gjennom sommeren. Tom Willy Rustad tonesatte åpningen med munnharpe. **ALLE FOTO: TOR LARSEN**

● Tusenårsjubileet er i gang

Åpna reisa til bygdas historie på

Nå er den åpnet, utstillinga «Solrenning» som er en del av tusenårsjubileet på Sør-Fron.

Utstillinga er i regi av «Hundorp 2021» og Gudbrandsdalsmusea. Rasmus Stauri har vært engasjert som prosjektleder for utstillinga.

– Dette er en utstilling som tar de besøkende med på en historisk reise i bygda vår, og med basis i de arkeologiske funn som er gjort på Hundorp og andre steder i kommunen

vår, forteller Stauri i kortversjonen.

Men gjenstandene som er funnet på Hundorp helt tilbake til 300 år e. Kr, forteller så veldig mye mer enn kortversjonen. Funna på Hundorp, og stedet i seg sjøl, er av stor nasjonal betydning og verdi.

– På Hundorp bodde makta i dalen med vide kontakter i landet og helt utover landegrensene til germanerne og romerne nede i Europa – Gudbrandsdalen var absolutt ingen avkrok slik mange tror. Funna gir oss innblikk i levemåte i førkristen tid og ut over i kristen middel-

alder. Naturlig nok er funnene knytt til den øverste bondestand, vi vet lite om trelle og arbeidsfolk, påpeker Stauri.

Første gang samlet

Funnene det først og fremst er snakk om, er Kjørstad-funna mellom 1867–74 og Hundorp-funna i 1921. Kjørstad-funna er fra en kvinnegrav og en mannsgrav. Hundorp-funnet ble gjort rett ved Olavshaugen av navnebror og bestefar til Rasmus Stauri. Alle gjenstandene ble innlevert til kulturhistorisk museum. Nå kommer de tilbake til Hundorp utstilt i en blå kontei-

ner med historiske tekster til – stilert av Rasmus av i dag.

– For første gang blir disse to funnene utstilt sammen og under samme tak i bygda der de kommer ifra. Det hele er et veldig spesielt for meg som er oppvokst her på Dale Gudbrand, og det har vært veldig personlig berikende å kunne lede dette prosjektet, sier Stauri som holdt åpningstale under åpningen av utstillinga tirsdag kveld.

Rundt 70 personer var til stede under åpningen på Dale-Gudbrandds gard.

Lokal kreativitet

Å samle et større antall gjenstander over en tidslinje på over tusen år i en trang konteiner, er krevende. Men Gudbrandsdalsmusea og Hundorp 2021, klarte det ved hjelp av lokale leverandører.

– Konteineren kom sjølsagt fra Krokasser, og Krible Design og Mammut Reklamebyrå kom opp med kreative og gode løsninger innvendig i konteineren – rett og slett tøft ble det, sier direktør for Gudbrandsdalsmusea, Øystein Rudi.

– Vår neste ambisjon er å få bygd et permanent utstillings-

Konsertserie med Tore Halvorsen

Sprer musikkglede rundt om i kommunen.

Den Kulturelle Spaserstokken i Nord-Fron inviterer i samarbeid med Sundheim, Frivilligsentralen og Skåbu Fjellhotell til hele tre konserter med Tore Halvorsen 23. og 24. juni i Nord-Fron. Halvorsen er mest

kjent fra dansebandet Ole Ivars – Først vil han spille for beboere og ansatte ved Sundheim bo- og treningssenter den 23.06 kl 12.00, så vil vi arrangere en trivelig formiddagskonsert i Palmerhagen 24.06. kl 12.00 som er åpen for publikum, sier Laila Fjellseth ved Frivilligsentralen.

Den lille nordfronssturnen vil avsluttes ved Skåbu Fjellhotell 24.06 kl 16.30

Konsertene er gratis. På grunn av Covid-19 er det en maksgrense på 200 personer, og alle må registreres med kontaktinfo i tilfelle smittesporing.

TONE SIDSEL SANDEN

PÅ TURNÉ: Tore Halvorsen skal neste uke spille tre ulike plasser i Nord-Fron kommune. FOTO: PRIVAT.

ÅPNING: Rundt 70 personer var til stede under åpningen av utstillinga Solrenning på Dale-Gudbrands gard. Her holder utstillingas prosjektleder Rasmus Stauri tale.

BESØKENDE: Det køet seg fort opp med skuleystne som ville se de gamle og unike funa fra Hundorp i kontaineren.

MIDDELALDERGRAVSTED: Rett ved planovergangen og kirkeområdet, står en minnestøtte over den falne skottegeneralen Sinclair, som ledet et skotsk hærtog til Gudbrandsdalen i 1612. **BEGGE FOTO: TOR LARSEN**

● Har funnet kister og skjelett

Ny utgraving

Kvam gamle kirkested er fredet som et kulturminne, nå skal arkeologene foreta utgravinger.

Utgravingen kommer som et krav fra Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) i forbindelse med ny reguleringsplan for området.

Alle gravetiltak skal overvåkes

Planområdet berører det automatisk fredete kirkestedet Vik – Kvam gamle kirkested, med arealformål som medfører inngrep i kulturminnelokaliteten. Inngrepet vil dreie seg om fjerning av eksisterende planovergang ved Vik, men er ennå ikke endelig vedtatt.

NIKU vil anbefale at alle gravetiltak overvåkes, da graver fra middelalderen erfaringsmessig kan ligge svært grunt og fordi fjerning av installasjoner i bakken vil kunne påvirke inntiliggende kulturlag og strukturer, graver, kirkegardsmur og liknende. Også av hensyn til usikkerheten omkring eksakt plassering og utstrekning av kirkestedet er det viktig å foreta arkeologiske undersøkelser

ARKEOLOGISK UTGRAVING: Utgravingene skal skje i forbindelse med reguleringsplan for fjerning av planovergangen ved Vik sør for Kvam.

som kan bidra til å belyse dette, påpeker NIKU i sin uttale omkring reguleringsarbeidet.

Skjelettresten og kister

Kirkestedet gikk ut av bruk 1775–76 da kirka ble flyttet. Ved utvidelse av E6 og ved graving av to grøfter ble det gravd fram skjelettresten, en kistebunn og skiferlokk til kister. Grøftene var rundt 1–1,2 meter djupe. Det skal også tidligere ha blitt gravd i området ved bygging og utvidelser av E6 og jernbanen. Det skal hver gang ha blitt gravd opp kister.

Fylkeskommunen sier seg enig i NIKUs bemerkninger og begrunnelser vedrørende de arkeologiske forholdene. Det påpekes fra fylkeskommunen at de arkeologiske utgravinger må foregå på sommerstid, og det må tas hensyn til i planleggingen av reguleringsplanen.

TOR LARSEN
tor@dolen.no

Hundorp

lokale på Dale Gudbrand. Et sted som Hundorp med sin historie, må ha det på plass. Det vil koste promiller av det som blir brukt på lignende bygg i sentrale strøk av landet, sier Rudi bestemt.

Graver i fjellet

I tillegg til de lokale funnene knytt til Hundorp med smykkegjenstande og romerske luksusgjenstander, består utstillingen også av gjenstander fra gravfunn i Vuludalen fra eldre jernalder, samt fra fjellstrøk mellom Gudbrandsdalen og Valdres.

– Dette viser hvor viktig fjella var for folket som bodde her i førkristen tid, og at de hadde en velutvikla fangstkultur. Funna i Vulufjell er fra en kvinnegrav, og de forteller oss om en annen kvinneverdighet enn den som kommer til uttrykk ved funna på Hundorp, påpeker Stauri, som under sin tale rettet en stor takk til Pål Kjørstad for hjelpen med katalogiseringen av Kjørstad-funna.

TOR LARSEN
tor@dolen.no